

درس تاریخ معماری منظر

۵ - منظر پردازی و باغ سازی اروپا

ب: باروک ، عصر شکوه و نمایش سلطه (بخش دوم)

دکتر لادن اعتضادی

دانشگاه شهید بهشتی

دانشکده معماری و شهرسازی

گروه معماری منظر

۱۴۰۰

به علت تسلسل شمارهٔ اسلایدها که در پادکست به آن‌ها اشاره می‌شود و تقسیم پاورپوینت اصلی به چند بخش، در این پاورپوینت شماره مسلسل اسلایدها که دنبالهٔ شماره اسلایدهای پاورپوینت اول است، در گوشهٔ سمت چپ هر اسلاید نوشته شده است.

تأکید بر بی‌نهایت در محور اصلی ورسای

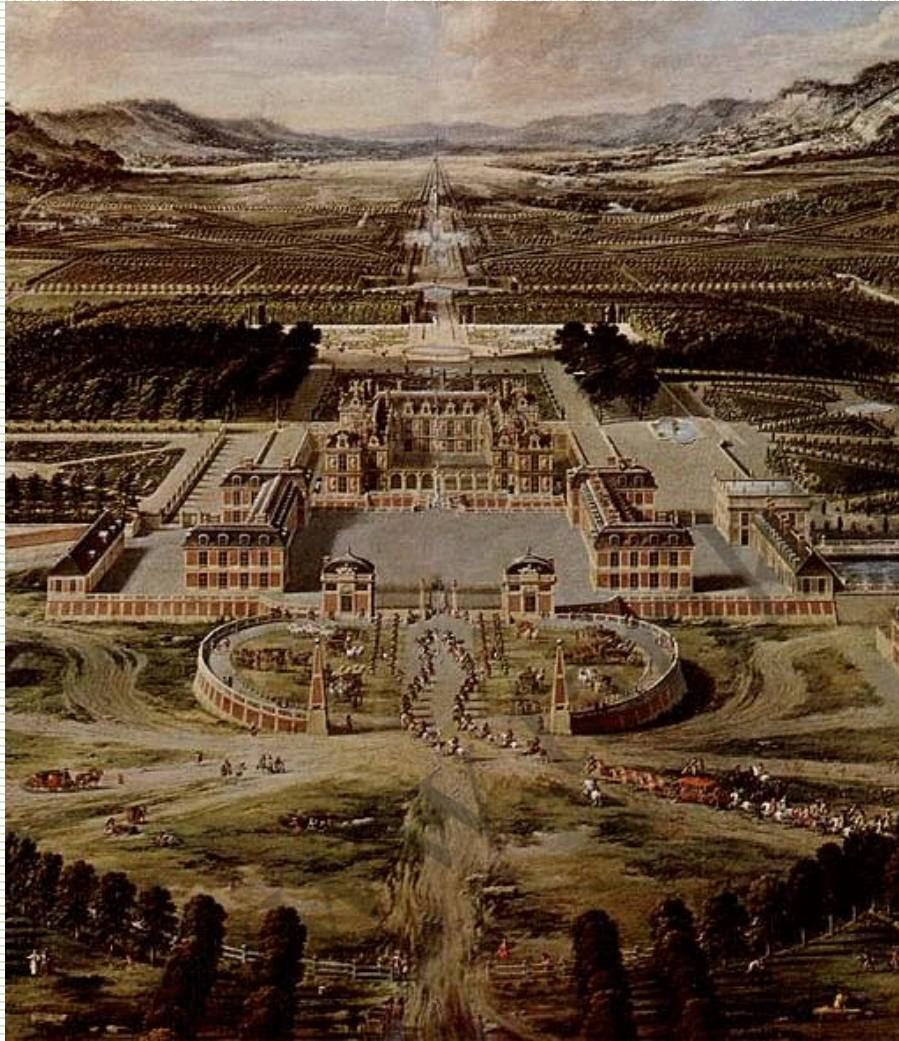
ویلا بوبولی، ایتالیا رنسانس

محورهای مستقیم آراسته با مجسمه و عمق دید زیاد به کمک ایجاد پرسپکتیو یک نقطه‌ای
با یک نقطه ختم در انتهای محور

۲۷

پرسپکتیو یک نقطه‌ای و القای فضای بی‌نهایت در باغ‌سازی و نقاشی باروک

سمت چپ: نقاشی سقفی در کاخ ورسای، نمایش
بی‌نهایت آسمان و بهشت.

Bassin d' Apollon

افق بی نهایت در پس این آبنا

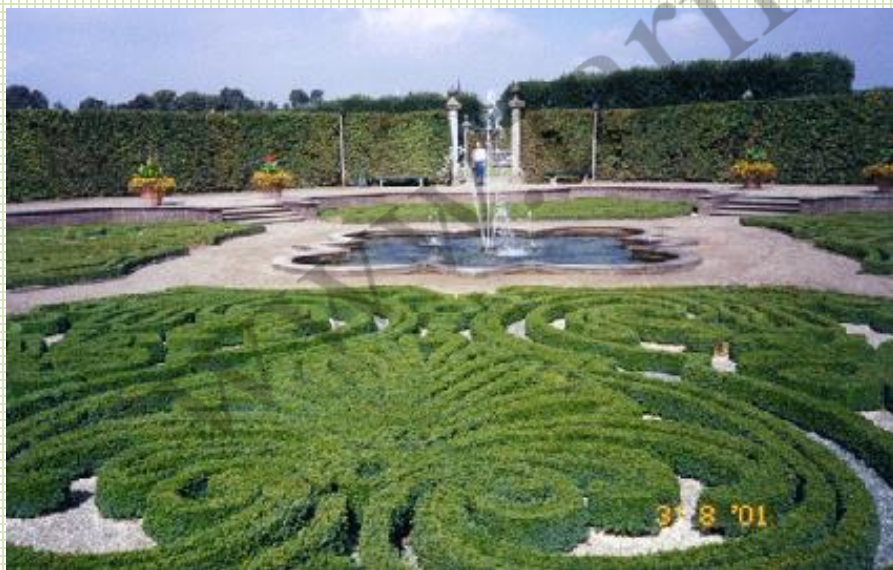
نقش پررنگ آب، فواره و مجسمه در باغسازی باروک
(میراث ارتقاء یافته رنسانس)

28

آبنماهای وسیع

در چشم انداز نزدیک به بنا با مجسمه‌های اساطیری و فواره‌ها در کنار باغچه‌هایی با پوشش گیاهی کم ارتفاع شامل «نات گاردن» ها و «پارتر»ها با طرح‌های منحنی و شبه اسلیمی.

تنظیم ارتفاع پوشش گیاهی نسبت به فاصله با عمارت

پارترها و درختچه‌های توپاری شده در نزدیک عمارت و درختان بلند در پس زمینه و فاصله دور هستند.

پوشش گیاهی کوتاه، هرس شده و منقش

تحول صورت «نات گاردن»ها به طرح‌های ترکیبی خمیده و راستگوشه

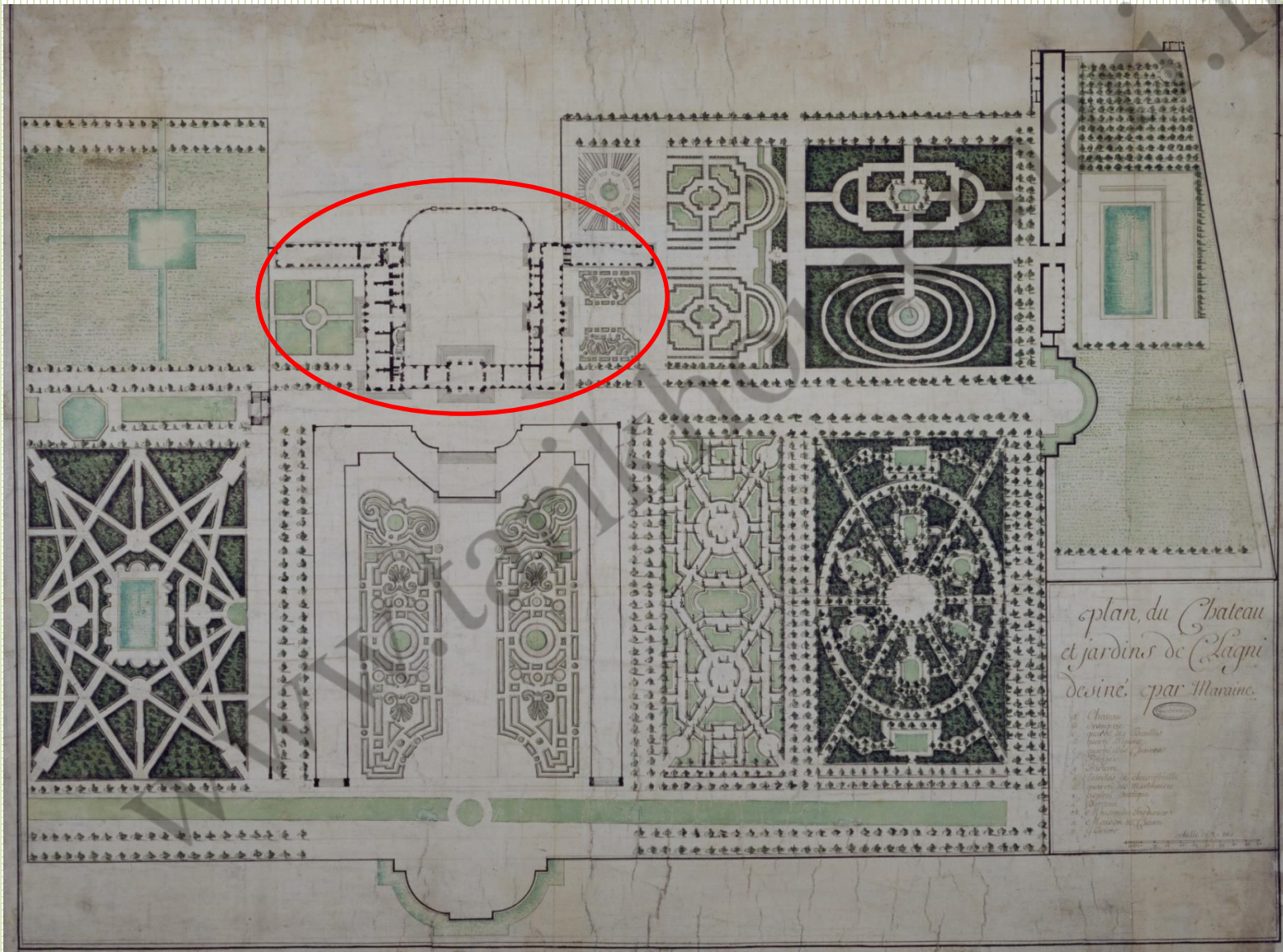
Parterres

پارترها از شاخه‌های باغ‌سازی
باروک هستند.

باغچه‌ها به شیوه «پارتر» در جنب عمارت اصلی یک کاخ باروک

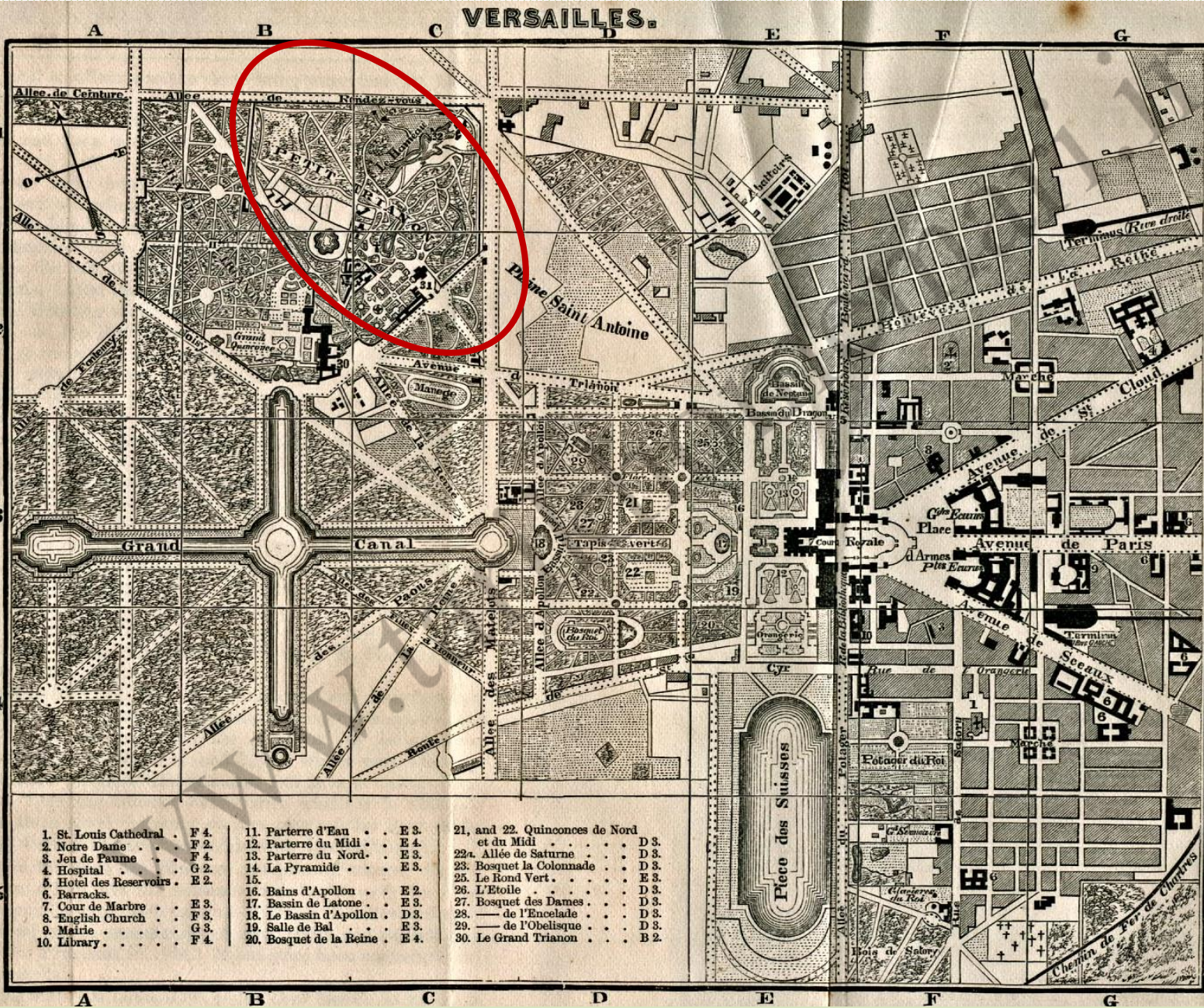

نسبت
وسعت
بنای کاخ
به وسعت
باغچه‌ها
قابل توجه
است

محدوده
عمارت
برای
مقایسه
داخل بیضی
نشان داده
شده است

طرح باغ «تریانون کوچک» یک تضاد چشمگیر در طراحی ورسای

باغ تریانون کوچک با طراحی در یک نظام ارگانیک، متأثر از پارک‌های انگلیسی در املاک زراعی است. و آرامکده و پناهگاه برای ملکه ماری آنتوانت بوده. در کنار آن تریانون بزرگ با نظم هندسی قرار دارد.

باغ پتی تریانون (تریانون کوچک) در ورسای

طراحی غیر هندسی
با گرایش
«رمانتیک - روستیک»
انگلیسی
در بخشی از پارک
عظیم ورسای
برای اوقات استراحت
ملکه ماری آنتوانت
ساخته شد.
در اواخر قرن ۱۸ تأثیرات
باغ انگلیسی در باغ‌های
باروک ظاهر می‌شوند.

۳۶

باغ‌سازی متأثر از پیکچرسک انگلیسی در کاخ‌های باروک: Nymphenburg Palace
کاخ - باغی نزدیک مونیخ به سبک باروک و باغ‌سازی متأثر از سبک انگلیسی در بخش‌های جدید.
نقاشی متعلق به سال ۱۸۸۳ اثر Josef Wenglein

مونیخ، آلمان کاخ باروک Nymphenburg Palace

به تقلید از «وو لا ویگنت» و «ورسای» ساخته شد.

بالا: باغ‌سازی باروک

نقشه این کاخ - باغ
با زیر ساخت
هندسی باروک و
توسعه طرح متأثر
از باغ انگلیسی.

این باغ در دوره باروک ساخته ولی به تدریج نقشه پارک آن و برخی مناظر و جزئیاتش متأثر از باغ‌های انگلیسی می‌شود.

مجسمه‌های اساطیری، عنصر مهم باغ‌سازی باروک

میراث باغ‌سازی روم باستان و نیز رنسانس ایتالیا

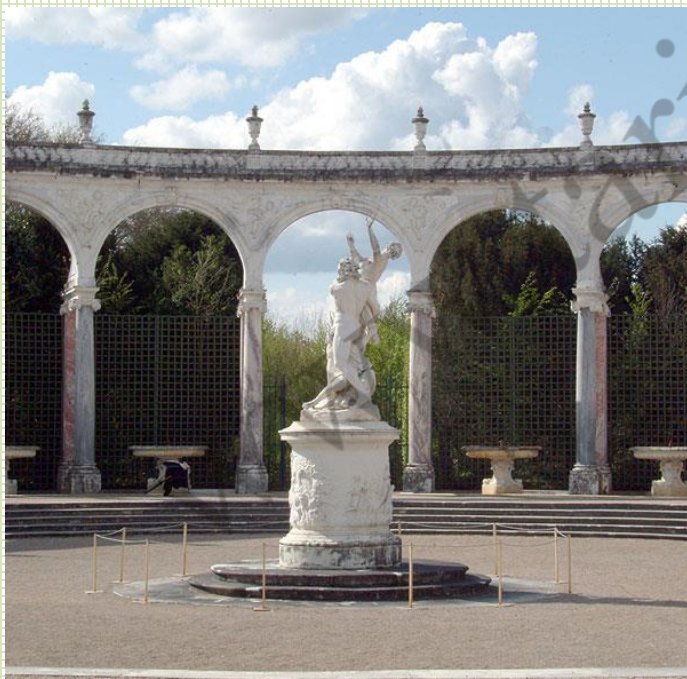

۳۸

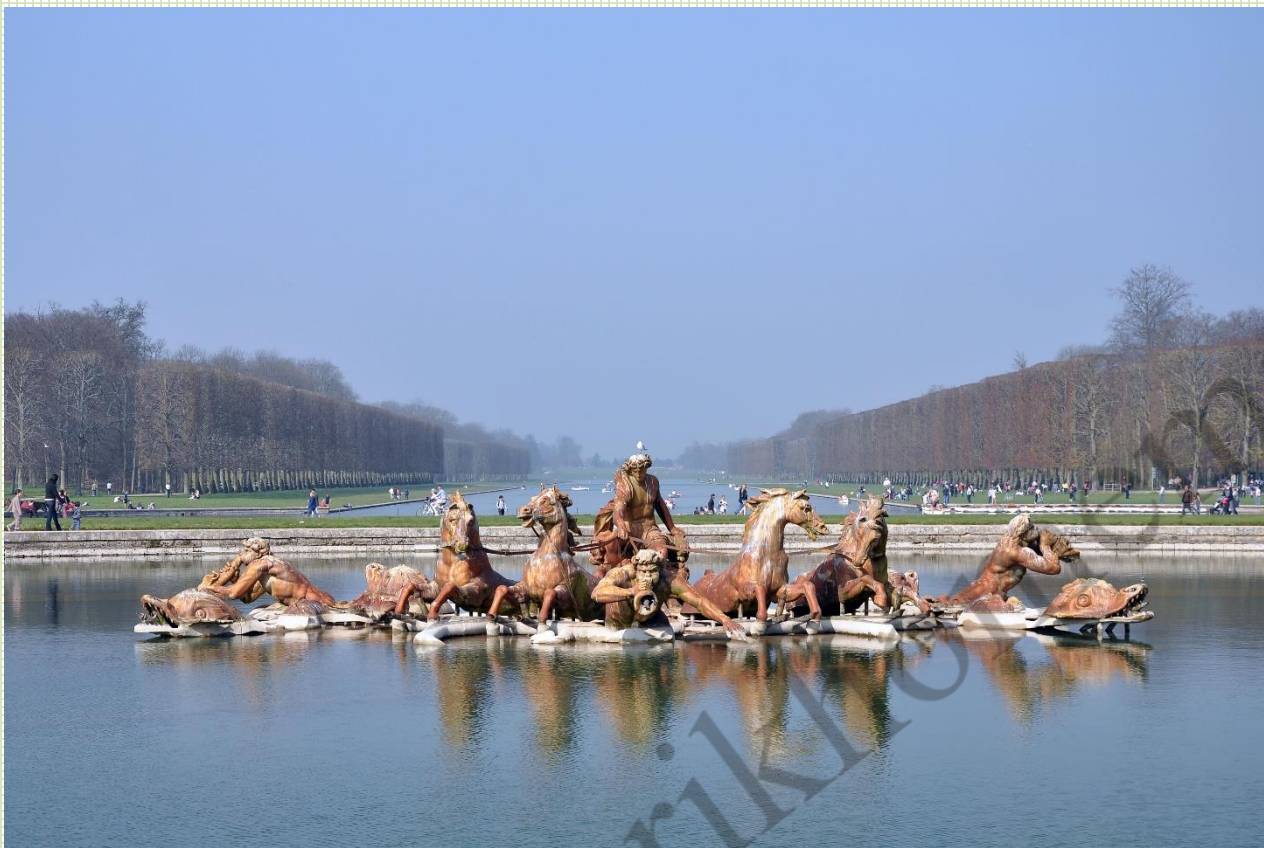
مجسمه «شاه» به مثابه یک «اسطوره»
و مجسمه‌های اساطیری در جای جای باغ

در باغ‌های سلطنتی باروک، تنها مجسمه
با سوژه واقعی، مجسمه پادشاه است.

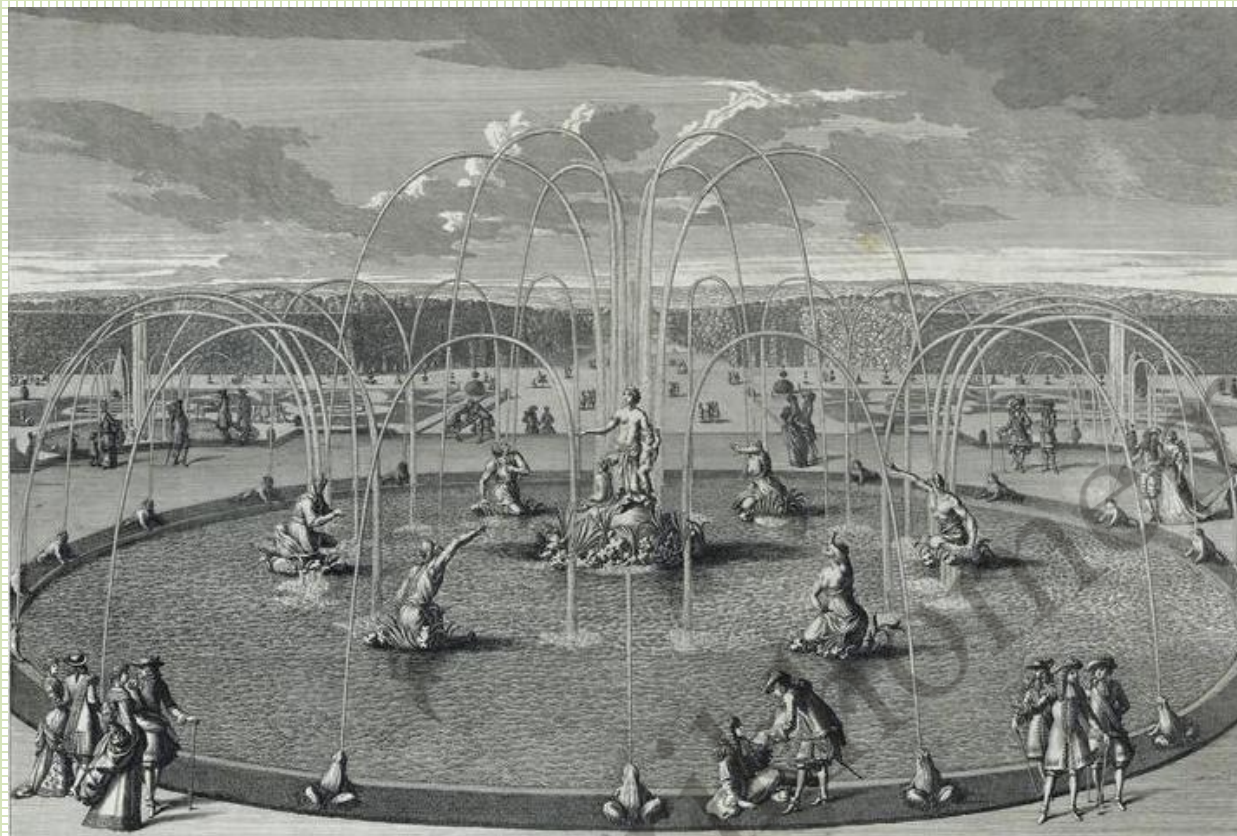

طرح آبنا و فوارهها
به کمک مجسمه و
حالت روایی آن ها از
موضوع های اساطیری
(آبنا می آپولون در سمت
چپ، دومین آبنا می بزرگ
روی محور اصلی و بعد از
«فرش سبز» و دور از
ساختمان کاخ است)

سمت راست: آبنا می «لاتون»، اولین آبنا می
عظیم روی محور در نزدیکی بنا می کاخ.
در عکس، طرح محور اصلی با فضای سبز
آن و کانال آب صلیبی شکل و دید تا بی نهایت
در این محور، مشخص است. سطح بزرگ چمن
در راستای آبنا می به «فرش سبز» معروف است.

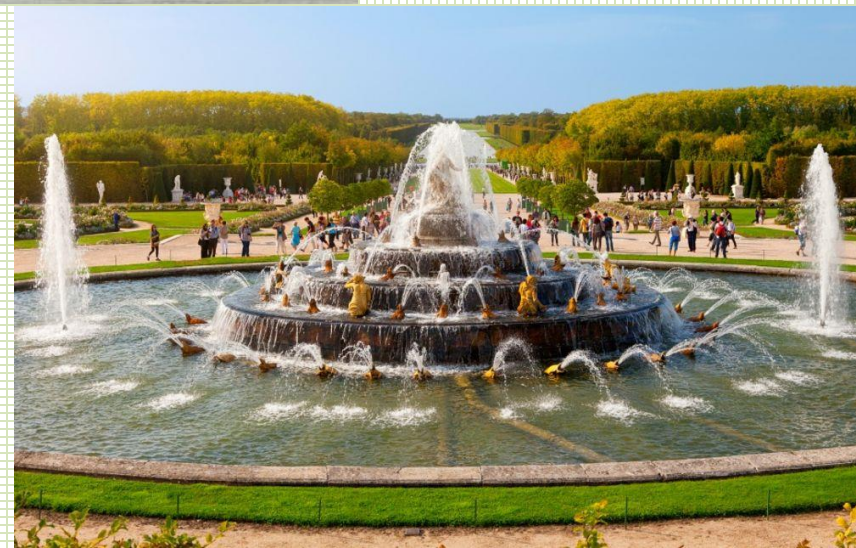

Fontaine de Latone 1678

گراوور از طرح اولیه آن.
آبنمایی مهم روی محور
اصلی و مشرف به راسته
چمن بزرگ است.

راست: صورت امروزی آبنمای
«لاتون» با فواره‌های باز. تصویر رو
به باغ است.

آبنماها روایتگر موضوعات افسانه‌ای

در گوشه‌های خلوت باغ
همراه «آربورها» و «پرگولاها»

(میراث غنا یافته باغ‌سازی رنسانس ایتالیا)

آبنما و فواره‌ها و باغچه بندی ساده همراه با مجسمه و حجاری نرده‌ها و نیز درختان قیچی خورده و بستر چمن، در بخشی از پارک عظیم ورسای

Orangerie یانارنجستان ورسای: ورود گیاهان و درختان غیر بومی به اروپای بعد از استعمار

نارنجستان
ورسای
و
گلخانه
آن

آغاز گلخانه سازی
به عنوان عنصری
از باغ
در اروپا

۴۵

نمای گلخانه ورسای مشرف به باغ نارنجستان آغازین دوران گلخانه سازی و تحولات آن تا قرن ۱۹ را می توان پی گرفت

سیر تحول گلخانه سازی در باغ‌های اروپا

Kew Gardens Orangery, London

گلخانه در سبک نو کلاسیک با پنجره‌های پر شیشه و آفتابگیر

گلخانه اثر جان ناش به سبک کلاسیک گرای قرن ۱۹، لندن
جرزها نازک و در حد ستون، و پنجره‌ها عریض تر و قاب شیشه‌ها بزرگتر شده است.

معماری خرد گرای قرن ۱۹ و کاربرد مصالح و فرم‌های نوین در باغ‌های رمانتیکی! آغاز کارهای شیشه و فلز پاکستون باغ‌ساز انگلیسی.
(Kew Gardens)

معماری بنای ورسای و بحث ارتباط معماری و طبیعت بعد از پالادیو

بخش میانی پیش آمده بنا و دوبال جانبی در یک امتداد خطی شکسته با پنجره‌های متعدد رو به باغ و جنگل

شیب مختلف زمین در
نقاط گوناگون محوطه، نشانه
حجم عظیم خاکبرداری و
خاکریزی برای اجرای طرح

نمای طویل با حجمی پیش آمده، در منظر بلافصل، روبه چشم انداز زیبای پارترهای رنگی و سروهای قیچی خورده دارد.

در باغ‌سازی‌های اروپا ترجیح در ارتباط معماری با منظر گیاهی کوتاه در فاصله نزدیک به عمارت است. درختان بزرگ و انبوه برای اجتناب از سایه آنها در دوردست قرار دارند.

تالار آینه و رسای

«ارتباط طبیعت با
معماری در این فضا»

چهل چراغ‌های
کریستال

پنجره‌های رو به باغ و
آینه کاری مقابل
پنجره‌ها در روز و شب
به کمک

بازی نور، حال و هوای
بیرون را به درون و
درون را به بیرون
می‌برد.

چشم انداز به باغ از پنجره
و تصویر باغ در آینه‌ها

تلاؤ آینه‌های مقابل هر پنجره، کریستال چلچراغ‌ها، طلا کاری‌ها و پنجره‌های متعدد رو به باغ همه فضایی از «نور» و «بازتاب نور» ایجاد می‌کنند، ضمن اشراف به باغ

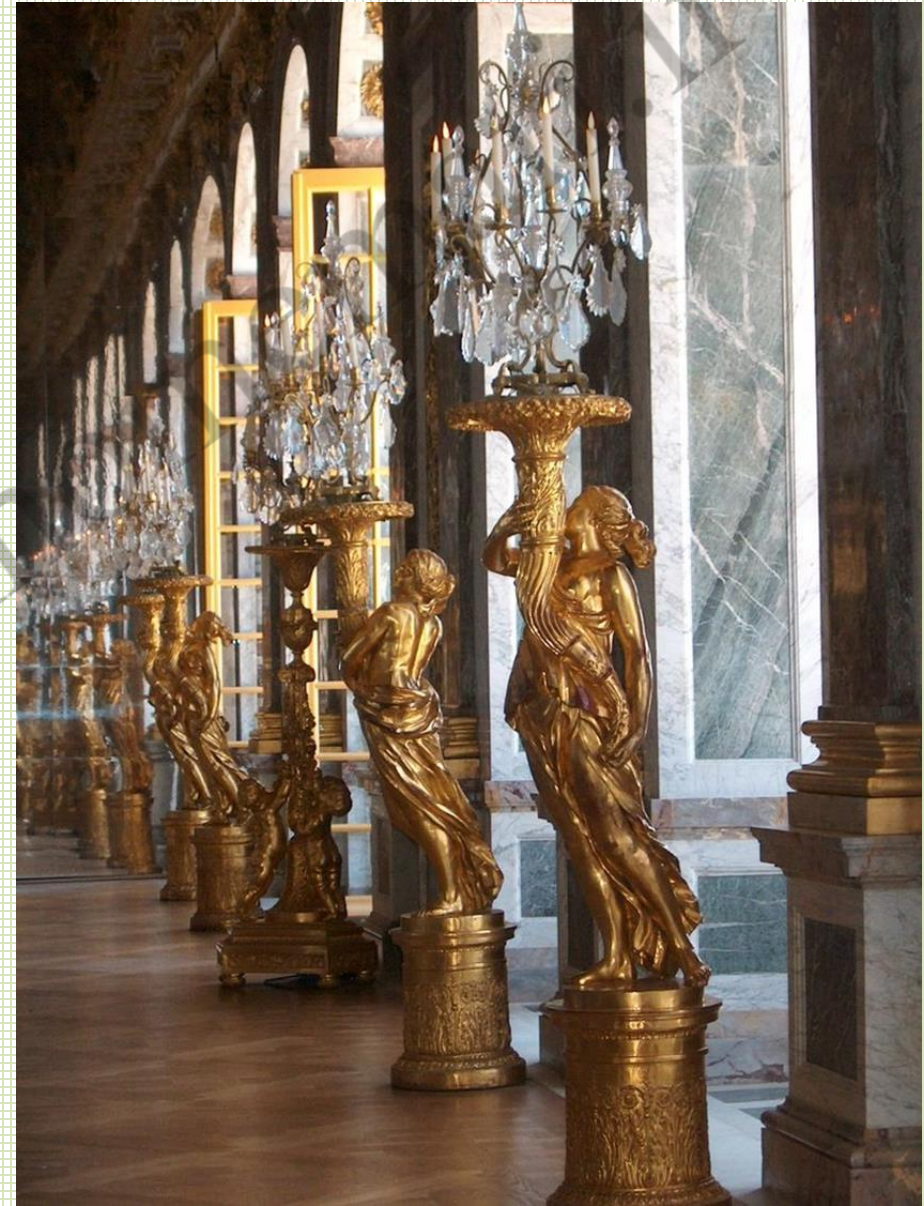

مقیاس تالار آینه و رسای

نسبت با اندام مردم در سالن قابل توجه است.

پایه چراغ‌های برنز و مطلقاً با چراغ‌دان‌های کریستال در کنار پنجره‌ها و قاب‌آینه‌های مقابل، ابزار بازی با نور هستند.

منظر شب در ورسای: تالار آینه در بخش میانی بنا

ارتباط درون و بیرون در شب، به کمک بازی نور در داخل تالار آینه و بازتاب آن در استخرها

اهمیت تاریخی - سیاسی تالار آینه: اعلام امپراتوری آلمان بعد از شکست فرانسه از پروس، پیمان ورسای در ۱۸۷۱

تالار آینه ورسای

امضای معاهدهٔ ورسای
۱۹۱۹

پایان جنگ جهانی اول
شکست آلمان و تقسیم
اروپا.

اتاق خواب ملکه: نماد روحیه تجملی سبک باروک، در معماری همچون «باغسازی»

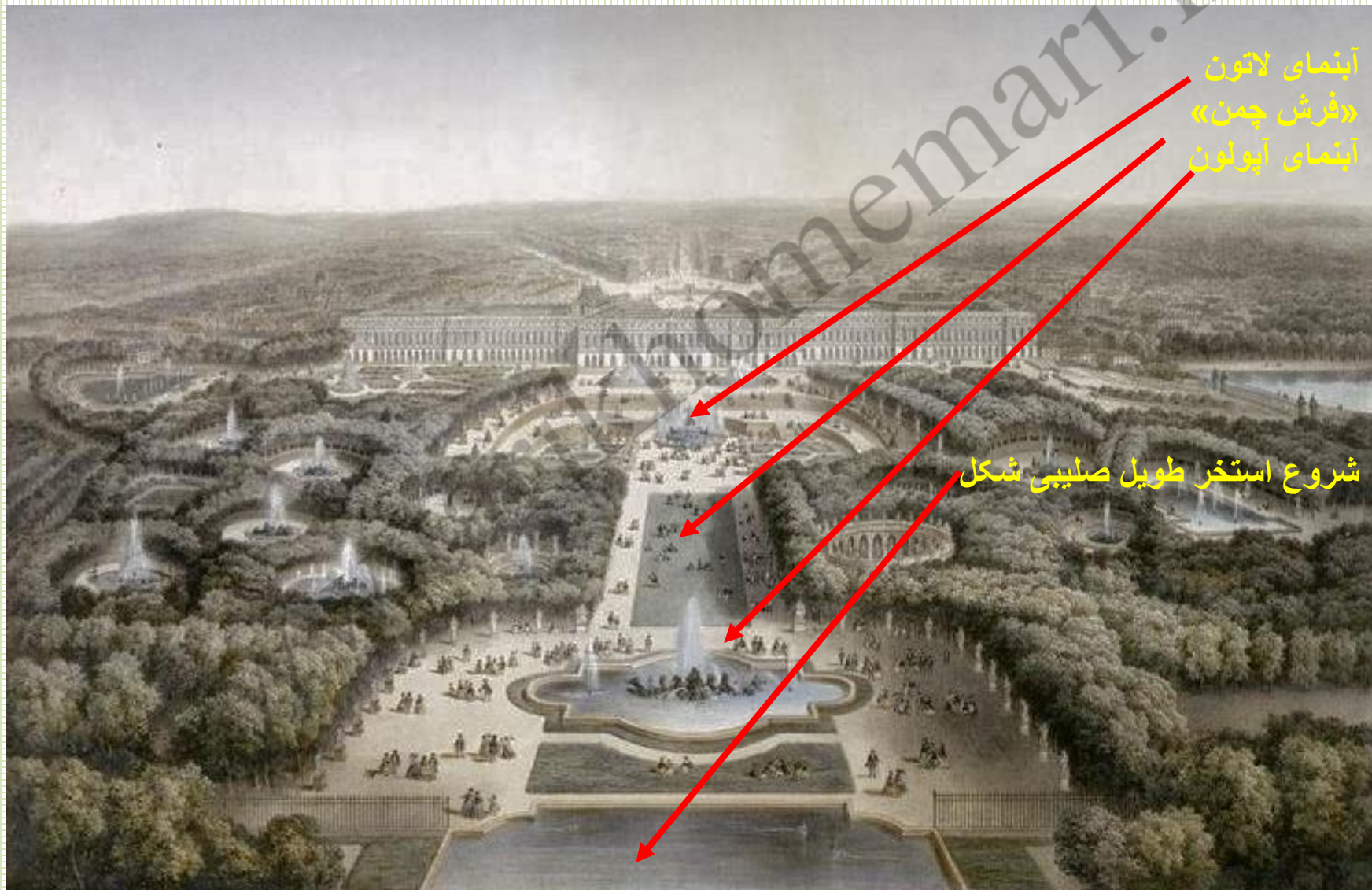
تزئین و تجمل گرایی و مقیاس بزرگ
فضاها، نماد شکوه و ثروت سلطنت.

پنجره‌های قدی این فضاها را به منظر
باغی مزین و شکوهمند باز می‌کند.

حضور مسلط کاخ و چشم انداز شهر ورسای

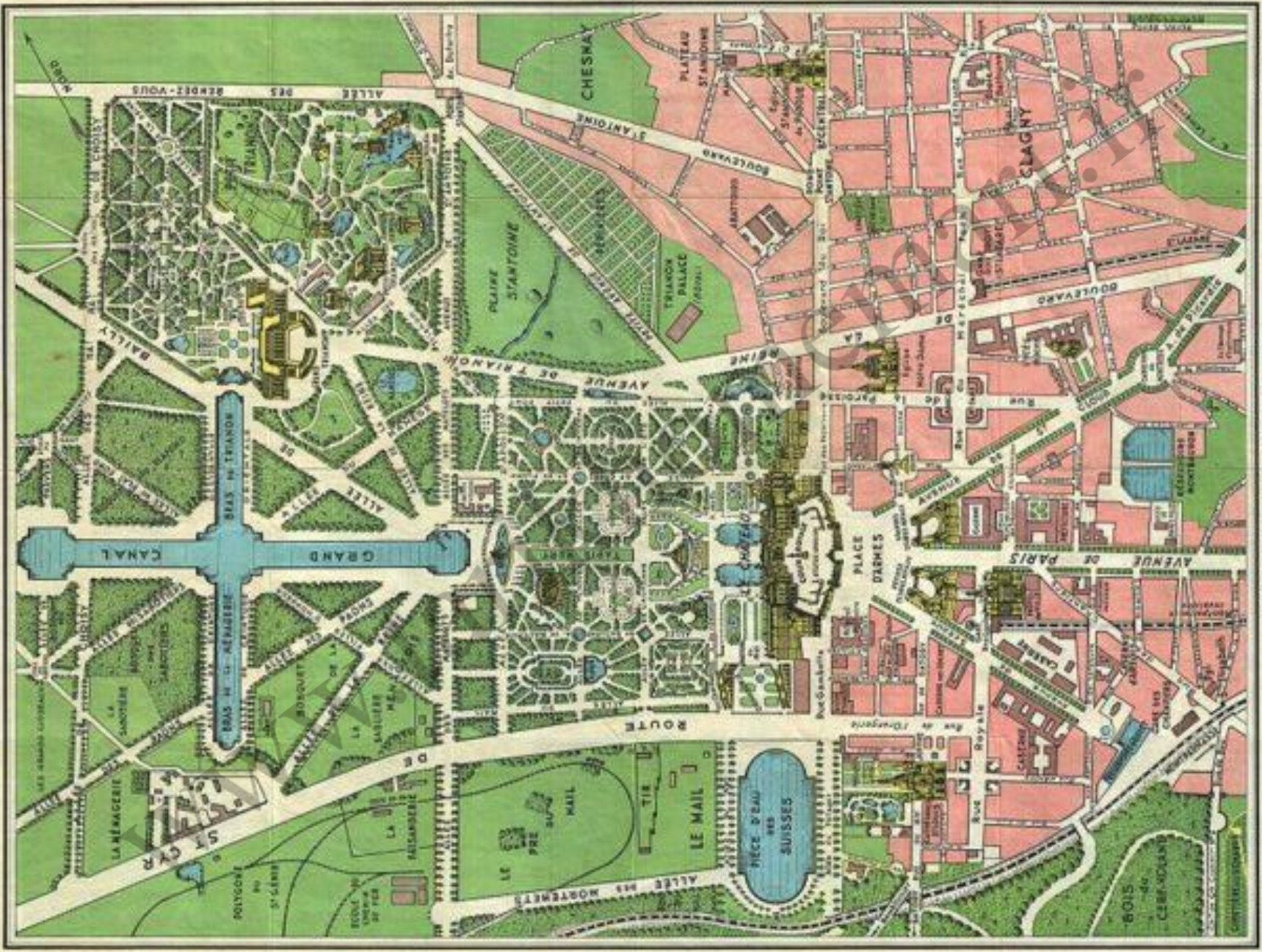
«طرح پنجه‌غازی» سه بلوار شهر ورسای در مقیاسی عظیم، باغچه‌ها و آبنماهای مدور پارک ورسای که اکنون تغییر کرده‌اند.

قرن ۱۷، طرح اولیه بنای ورسای با تراسی عظیم روبه باغ و استخری در راستای محور تقارن تراس بعداً بسته و تبدیل به تالار آینه می شود.

VERSAILLES ET SES PROMENADES

افزوده

اشراف کاخ ورسای به شهر ورسای

منظر شهر ورسای با سه بولوار شعاعی آن و ساختمان‌های حکومتی در انتهای این بولوارها، مشرف به میدان عظیم جلو کاخ، سازمان فضایی کاخ با یک هسته مرکزی و دو بال رو به باغ و به شهر.

www.tarikhomemari.ir

پایان باغ سازی باروک

(بخش دوم)